

PROBLEMELE IDENTIFICATE LA NIVELUL RELAȚIILOR SOCIALE ALE UNUI LOT DE ADOLESCENȚI DIN IAȘI

Adriana ALBU¹, Irina CRĂCANĂ²,

¹Departamentul Igienă-Sănătatea Mediului,

²Departamentul Gerontologie, Universitatea de
Medicină și Farmacie Grigore T. Popa, Iași, România

Summary

Problems related to social relationships detected on a group of teenagers in Iasi

Adolescence is the stage in which social relationships suffer major changes. This is the case of changing the relationships with family and group of friends. The study was done on a group of 237 teenagers from 3 high schools in Iasi. They were given a questionnaire with questions regarding the presence of group of friends and parents' interest in doing their homework and spending free time. It is noticed the presence of 4,64% teenagers who have no friends, according to class the calculated differences being statistically insignificant ($p > 0,05$, $G1=6$, $\chi^2=4,95$). Even if they have friends, 16,03% teenagers don't spend an evening out with them, the calculated differences being statistically significant for a $p < 0,01$ ($G1=8$, $\chi^2=25,79$). Only 16,45% parents are always concerned about the students' homework and 16,03% about how they spend their free time. On the study group there are problems related to their relationship with their group of friends and to the parents; concern about their scholar activity and spending their free time.

Keywords: teenagers, group of friends, family, scholar activity

Резюме

Проблемы, выявленные на уровне социальных отношений в группе подростков города Яссы

Период подросткового возраста является тем этапом развития, когда социальные взаимоотношения претерпевают важные изменения. Речь идёт об изменениях во взаимоотношениях со своей семьёй и со своими друзьями. Исследование было проведено в группе из 237 подростков, которые являлись лицеистами трёх лицеев города Яссы. Все они были опрошены по одной и той же анкете, которая включала вопросы, касающиеся круга своих друзей и участия родителей в решении школьных заданий, в организации и проведении мероприятий в свободное время. Было установлено, что у 4,64% подростков не было друзей, различие между классами будучи статистически незначительным ($p > 0,05$, $G1=6$, $\chi^2=4,95$). Несмотря на то, что у 16,03% и были друзья, эти подростки, однако, ни один вечер не проводят с ними, при этом статистическая разница была значительной – $p < 0,01$ ($G1=8$, $\chi^2=25,79$). Только 16,45% родителей постоянно занимаются темами их

детей и 16,03% – проблемами проведения свободного времени. В исследованной группе подростков были выявлены проблемы, связанные с взаимоотношением детей со своими друзьями, а также касающиеся вовлечения родителей в выполнении учебных заданий и в проведении досуга.

Ключевые слова: подростки, группа друзей, семья, учебная деятельность

Introducere

Modificările sociale care apar în perioada de adolescență se bazează pe structurarea unor relații noi cu familia și cu societatea. Părinții au de îndeplinit un rol protector față de adolescent, dar este unul diferit față de cel din copilărie. Adolescentul este încăpățânat, are o permanentă stare de opoziție, reacții ce indică refuzul de a fi pus în inferioritate [1]. Practic, tânărul este angajat într-o confruntare cu părinții, dar el nu dorește ruptura de aceștia, ci doar desprinderea de autoritatea lor și de autoritate în general [2].

Într-o anchetă realizată în Franța, 70,5% din tinerii cu vârste cuprinse între 11 și 19 ani au declarat că familia este pentru ei un cămin primitiv, caracterizat de dialog și comunicare, că viața de familie este agreabilă și de dorit [3, 4].

Adolescentul își iubește familia, iar părinții sunt interlocutorii preferați pentru a discuta despre problemele școlare și despre cele de sănătate, dar el nu este pregătit pentru a-și asuma toate răspunerile [6].

Adolescenților le place să fie între prieteni, să iasă în grup, să facă sport în echipă, să cânte într-o formație, să meargă la concerte cu prietenii, dar la fel de bine pot rămâne singuri pentru a privi emisiuni la televizor, a citi o carte, a se juca pe calculator [7].

Obiectivele studiului au fost cunoașterea relațiilor sociale existente la nivelul unui grup de adolescenți din orașul Iași; prezența grupului de prieteni și evaluarea timpului petrecut de tineri împreună cu aceștia; disponibilitatea părinților de a se ocupa de teme și de petrecerea timpului liber al adolescenților.

Material și metode

Studiul a fost realizat pe un lot de 237 de adolescenți din clasele a IX-a și a X-a de la 3 licee din orașul Iași: Liceul Teoretic G. Ibrăileanu (89 tineri), Liceul cu program sportiv (75 adolescenți) și cel de muzică (73 elevi). Tinerii au vârste cuprinse între 15 și 17 ani.

La acești tineri s-a aplicat un chestionar ce cuprinde întrebări legate de prezența prietenilor/grupului de prieteni (*nici unul/nici una; unul/una; doi; trei sau mai mulți*), timpul petrecut împreună cu aceștia (*0 seri; 1 seară; 2-3 seri; 4-5 seri; 6-7 seri*) și preocuparea părinților pentru rezolvarea temelor sau petrecerea timpului liber (*întotdeauna; deseori; rareori; niciodată*). Prelucrarea rezultatelor a fost făcută cu ajutorul testului Pearson (chi pătrat).

Rezultate obținute

Primul aspect care trebuie studiat este cel legat de prezența prietenilor. La vârsta de 15-16, ani grupul de prieteni are încă o importanță deosebită. Se remarcă prezența a 4,64% elevi care nu au nici un prieten. La polul opus se plasează 36,70% tineri care au 3 sau mai mulți prieteni (au un grup de prieteni) și alți 35,86% adolescenți care au 2 prieteni. Atrag atenția 22,78% tineri care au doar un singur prieten. Practic, în peste 25% din cazuri situația este dificilă, deoarece lipsește grupul de prieteni (figura 1)

Pe colectivități, diferențele calculate sunt nesemnificative statistic ($p > 0,05$, $G1=6$, $\chi^2=4,95$), ceea ce este surprinzător, mai ales pentru elevii de la liceul cu program sportiv. Sportul este considerat drept un element de socializare, concepție care nu este valabilă pentru o parte din elevii chestionați.

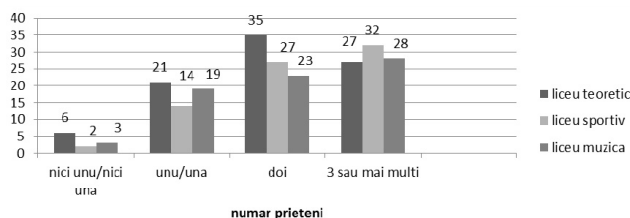

Figura 1. Numărul de prieteni recunoscut de elevii din lotul de studiu

Prezența prietenilor impune existența unor momente speciale petrecute împreună, și nu doar cele din timpul orelor de clasă. În acest context, întrebarea următoare legată de numărul de seri petrecute în oraș cu prietenii devine foarte importantă. Situația este destul de dificilă, deoarece 16,03% tineri nu petrec nici o seară în oraș, împreună cu prietenii (tabelul 1).

La polul opus se plasează 16,87% tineri care petrec în oraș cu prietenii câte 6-7 seri pe săptămână. Situația acestora trebuie studiată atent, deoarece ei aproape nu mai au timp de învățatură. Se remarcă 31,22% tineri care petrec în oraș cu prietenii 2-3 seri pe săptămână și alți 13,50% care marchează varianta 4-5 seri. Diferențele calculate semnificative statistic la un $p < 0,01$ ($G1=8$, $\chi^2=25,79$) atrag atenția asupra elevilor de la liceul teoretic. La liceul teoretic frecvența răspunsurilor negative este de 22,47%, scade la 10,66% la liceul sportiv și ajunge la 13,69% la cel de muzică.

Tabelul 1

Numărul de seri petrecute de elevi în oraș cu prietenii

Colectivitate	Zero seri	1 seară	2-3 seri	4-5 seri	6-7 seri
Liceu teoretic	20	25	32	7	5
Liceu sportiv	8	11	23	11	22
Liceu muzică	10	17	19	14	13
Total nr.	38	53	74	32	40
%	16,03	22,36	31,22	13,50	16,87

În cadrul aspectelor legate de relațiile sociale trebuie discutată și problematica legată de preocuparea părinților față de activitatea adolescentului (pregătirea temelor și petrecerea timpului liber).

Pregătirea temelor reprezintă o preocupare permanentă pentru 16,45% părinți. În majoritatea cazurilor, părinții se preocupă rar de rezolvarea temelor adolescenților (31,22%) sau nu se ocupă de aceste aspecte (22,36%). Practic, în peste 50% familii există o preocupare modestă sau absentă a părinților pentru activitatea școlară a tânărului (figura 2).

Diferențele calculate sunt semnificative statistic la un $p < 0,01$ ($G1=6$, $\chi^2=17,49$) și orientează către familiile elevilor de la liceul sportiv, unde părinții sunt frecvent preocupați de activitatea școlară a elevilor.

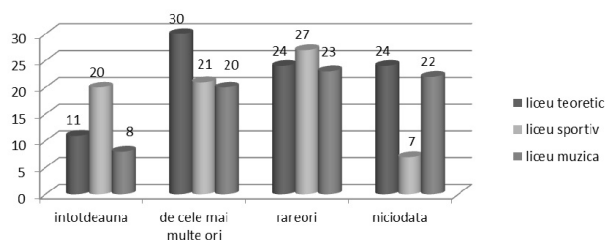

Figura 2. Preocuparea părinților față de activitatea școlară a adolescentului

Un alt aspect important al vieții adolescentului este modul de petrecere a timpului liber. Preocuparea permanentă pentru petrecerea timpului liber apare în 16,03% familii, la care se adaugă alte 28,69% familii care se ocupă frecvent de acest aspect. Atrag atenția 38,81% situații când această preocupare apare doar rareori și alte 16,45% cazuri când această preocupare lipsește. Chiar dacă sunt adolescenți, uneori este nevoie de îndrumare și supraveghere, deoarece există riscul aderării la grupuri de prieteni dubioase, unde tânărul învață să fumeze, să consume alcool sau să recurgă la diverse acte antisociale (să fure, să vagabondeze, să atace persoane necunoscute sau cunoscute) [5] (tabelul 2). Diferențele calculate sunt semnificative statistic la un $p < 0,05$ ($G1=6$, $\chi^2=14,99$), orientând către o preocupare mai mare a părinților de la liceul sportiv pentru programul zilnic al elevului.

Studiul trebuie să continue cu evaluarea domeniului de maxim interes al părinților referitor la activitatea adolescentului: pregătire școlară sau timp liber.

Pe tot lotul apar 22,36% părinți care nu se preocupă de pregătirea școlară a tinerilor și 16,45% părinți care nu se interesează de modul de organizare a timpului liber. Diferențele calculate sunt nesemnificative statistic ($p > 0,05$, $G1=3$, $\chi^2=4,15$) și demonstrează o lipsă de preocupare a unor părinți atât pentru activitatea școlară, cât și pentru organizarea timpului liber al tânărului.

Tabelul 2

Preocuparea părinților față de organizarea timpului liber al adolescenților

Colectivitate	Întotdeauna	Deseori	Rareori	Niciodată
Liceu teoretic	9	26	40	14
Liceu sportiv	21	21	25	8
Liceu muzică	8	21	27	17
Total nr.	38	68	92	39
%	16,03	28,69	38,81	16,45

Discuții

Primul aspect care trebuie studiat este cel legat de prezența grupului de prieteni. Remarcăm, în majoritatea cazurilor, prezența a 2, 3 sau mai mulți prieteni. Pe colectivități, diferențele nesemnificative statistic calculate orientează către o situație asemănătoare în ceea ce privește prezența unor tineri care nu au prieteni. Rezultatul este oarecum surprinzător pentru elevii de la liceul cu program sportiv, unde activitățile se desfășoară adesea în grup, ceea ce favorizează socializarea [8].

Prezența grupului de prieteni impune existența unui timp special petrecut de adolescent în compania acestora [9, 10]. Situația este surprinzătoare la liceul teoretic, unde apar 22,47% răspunsuri negative. Este vorba de adolescenți de la clasele de informatică, care petrec mult timp în fața calculatorului. Ei au prieteni cu care interacționează mai ales virtual, astfel că nu prea au timp să iasă în oraș. Jocurile la calculator au avantaje, dar și dezavantaje [11]. Printre avantaje amintim: dezvoltarea gândirii logice, perfecționarea modului de percepție a spațiului, îmbunătățirea capacității de concentrare a atenției, dezvoltarea spiritului combativ, încurajarea solidarității, a socializării și dezvoltarea încrederii în sine [12]. Totuși, timpul prea mare petrecut în fața ecranului calculatorului poate avea și efecte negative: tendința de izolare și de neglijare a altor activități, apariția unor probleme de sănătate și a dependenței de calculator [13]. Familia trebuie să găsească un echilibru între timpul acordat jocurilor la calculator și cel alocat sportului, rezolvării temelor pentru acasă.

Concluzii

Părinții trebuie să urmărească atent o serie de aspecte ale vieții tinerilor, chiar dacă aceștia își doresc independența [14]. Monitorizarea activității școlare și a modului de petrecere a timpului liber nu trebuie neglijate de părinți [15]. Atrag atenția familiile elevilor de la liceul cu program sportiv, care acordă o importanță mai mare activităților adolescenților. Este un rezultat așteptat, deoarece tinerii-sportivi au nevoie de un program foarte bine pus la punct pentru a putea obține performanță.

Bibliografie

- Gavăț V., Albu A., Petrariu F.D. 2006. *Alimentația și mediul de viață în relație cu dezvoltarea copiilor și tinerilor*. Iași: Ed."Gr. T. Popa".
- Bistriceanu Pantelimon C. *Egalitatea de șanse și de structurarea familiei contemporane*. In: *Anthropological Researches and Studies*, 2014, nr. 4, p. 82-88.
- Guilbert P., Gautier A. 2004. *Baromètre santé 2000*. Paris: Éditions Inpes.
- Godeau E., Arnaud C., Navarro F. 2008. *La santé des élèves de 11 à 15 ans en France/2006*. Paris: Éditions Inpes.
- Jayson D. *Să înțelegem comportamentul copiilor*. București: Ed. MINERVA, 2008.
- Braconnier A. *Copilul tău de la 10 ani până la 25 ani*. București: Ed. Teora, 1999.
- Cosmovici A., Iacob L. *Psihologie școlară*. Iași: Ed. Polirom, 2008.
- Buzdugan T. *Avertismentele adolescenței*. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2009.
- Buzdugan T. *Psihologia pe înțelesul tuturor*. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2006.
- Enăchescu C. *Tratat de igienă mintală*. Iași: Ed. Polirom, 2004.
- Alexander R. *Children, their world, their education*. London and New York: Ed. Routledge, 2010.
- Buonomo I., Cipriani I., Piperno S., Sadi I. și Fiorilli C. *Internet and Socialization: how internet use influences online and offline relationships*. In: *Anthropological Researches and Studies*, 2015, nr. 5, p. 3-10.
- Maillet J. *La psychiatrie de l'enfant et de l'adolescent expliquée aux parents*. Paris: Ed. Desclée de Brouwe, 1997.
- Ciofu C. *Interacțiunea părinți-copii*. București: Ed. Medicală AMALTEA, 1998.
- Papalia D., Olds S. *A child's world*. New York, Toronto: McGraw – Hill Publishing Company, 1990.